

ELNA NEWSLETTER

**NEWS OF THE LANGUAGE PROBLEM
AND ESPERANTO AS A SOLUTION**

November-December, 1983

FRIENDS — ROMANS...ESPERANTISTS!

STEVE ALLEN stars in the forthcoming
Esperanto documentary TV program being produced by ELNA

(See Page 11)

“Dr. L. L. Zamenhof, born in
Poland December 15, 1859, is
honored best by those who
speak his language: Esperanto.”

—Dr. E. J. Lieberman, *Doctors Afield*
(*New England Journal of Medicine*, Nov. 5, 1959)

INSIDE:

**Machine Translation - Sherwood
Language Barrier & Students
Zamenhofiana
1984 Esperanto Calendar
Convention Dates**

December — Esperanto Book Month — December — Esperanto Book Month

NEWS ABOUT MACHINE TRANSLATION IN EUROPE

– Bruce Sherwood

(BRUCE ARNE SHERWOOD is assistant director and co-chairman of the System Software Group at the Computer-Based Education Research Laboratory and professor of physics and of linguistics at the University of Illinois-Urbana/Champaign. His research areas include Plato system software, computer-based physics teaching, multilingual text-to-speech synthesis, and problems of international communication. He received a BS in engineering science from Purdue, studied physics at Padua under a Fulbright scholarship grant, and received a Ph.D in physics from the University of Chicago.)

August 8-10 (1983) the Johann Neumann Society, the national computer society of Hungary, sponsored a seminar in Budapest on "Language and Computing". The organizer of the seminar was Antal Münnich. The invited speakers were Heinz-Dieter Maas, University of Saarland; Toon Witkam, BSO Co. of Utrecht (a software systems house); and myself. I talked about our dyad speech synthesis project and about the new UI "cluster" computer-based education system (a local-area network of a novel kind).

The other speakers discussed their work on machine translation. Having been very skeptical of this area, I was pleasantly surprised to find that significant progress has been made in Europe, stimulated by the need for massive translation of documents in the institutions of the European Community (current official languages are Danish, Dutch, English, French, German, Greek, and Italian, and one expects Spanish and Portuguese to be added soon).

Maas started in 1968 to develop SUSY I, a three-stage system which starts with a partial analysis of the source language down to a tree structure with source-language words as leaves, followed by a "transfer" phase in which these words are replaced by target-language words, ending with a "synthesis" phase in which the final translation is generated. The analysis is deliberately only partial, because for the closely-related European languages such ambiguity can simply be passed thru to the end reader, who can disambiguate from context. SUSY I translates ten words per second. The output must be edited by a human translator, but the speed and accuracy are good enough to be a net help rather than a net hindrance. Maas described the very large Eurotra project just being started, a multi-national collaboration to go beyond the existing systems such as SUSY I. One immediate outcome is that Maas has produced SUSY II based on discussions which led to the Eurotra project. In SUSY II, a different data structure makes it possible to carry along simultaneous multiple interpretations of a sentence, so that a final decision can be delayed until late in the analysis.

The European Commission foresees that there will soon be computer-based information services transmitted into homes. There are difficulties in holding and maintaining the associated databases in multiple languages, including the practical problems associated with software maintenance activities by programmers. For these reasons the Commission has BSO doing a feasibility study on the practicality of storing and transmitting information just in Esperanto, with machine translation into the desired language performed in the home computer. Witkam presented preliminary results of the study, illustrating what kinds of modifications to standard Esperanto would be needed to make it sufficiently unambiguous for the

purpose. In earlier work Maas had already shown that Esperanto words typically have a narrower range of meanings than do words of the European languages. The kinds of modifications required to reach adequate levels of unambiguity include introducing several new propositions to cover semantic ranges presently expressed with single forms, and providing a more precise form of the passive.

Witkam also showed that it may be possible to have monolingual typists rather than bilingual translators enter information into such a system. It appears feasible to have the system query a German typist in German about ambiguities in the German text, then create the (modified) Esperanto text in a form sufficiently unambiguous for later translation on demand into European languages.

Both Maas and Witkam discussed a major practical problem in machine translation. Lexicons must have very extensive information about each word, such as whether a verb takes an indirect object. Such information comes from traditional grammars and from translation experience. At present very few people in the world are competent to enter new words into these lexicons, especially in systems like SUSY where "transfer" lexicons are bilingual. This makes it difficult to expand the lexicon to cover new fields. Witkam claims that his essentially monolingual system greatly reduces the magnitude of extending and maintaining these lexicons, because more of the system deals with just one language.

At the end of the symposium Ouyang Wendao of the Chinese Academy of Sciences described his initial attempts to machine translation between Chinese and Esperanto, but this work is very preliminary.

All the talks were given in Esperanto. Simultaneous interpretation was provided into Hungarian, using a new wireless technique which eliminates the need for a special installation. An interpreter whispered into a microphone, and the listeners had compact wireless receivers made by Phillips. These receivers offer several channels for different languages, when that is necessary.

LANGUAGE BARRIER IRKS STUDENTS WITH FOREIGN INSTRUCTORS

"This gentleman lectured the whole hour, and I never understood one word – not even the word 'the'" and, so saying, Cindy Lowery, University of Iowa senior, dropped her class in statistical analysis.

Another student in a quantitative methods math class had similar problems with her Korean instructor. Lowery's lecturer was from India.

According to an article by Tom Walsh in the Cedar Rapids (Iowa) Gazette, both University of Iowa and Iowa State make extensive use of foreign Teaching Assistants, especially in the math and engineering departments.

This is reminiscent of complaints of parents and children in Australia a few years back that they could not understand scottish teachers.

English, although widely used, obviously suffers from the deficiencies of its speakers.

(Reported by L. A. Ware,
Em. Engineering Professor)

ESPERANTO ABROAD

AMERICANS TAKE 7TH PLACE IN ESPERANTIST CHESS OLYMPICS

Roger Blaine, Mike Decker, Randy Gilliland, and Dan Maxwell represented the U.S. in the first Olympiad of Esperanto-speaking Chess Players. Held in July, the week before the world Esperanto Convention in Budapest, the tournament began with a parade of boys and girls in folk dress and a police band.

Officials of the town of Kalocsa, Hungary dedicated a new street named Esperanto and a monument commemorating 70 years of Esperanto in the town as well as the holding of this year's chess olympics.

— from *La Ligileto*, bulletin of Esperanto Association of Central Ohio

ESPERANTO – INTERETHNIC LANGUAGE FOR AFRICA?

Esperpenso, Oct. 1983, bulletin of Espermensa, the Esperanto (UEA) affiliate of Mensa International, carried an essay by Claude Piron, Geneva. It is quoted here in part:

“Some time ago a seminar was organized in Switzerland for radio people from a number of countries. Before the first session, everybody noticed the only two African members walk up to one another spontaneously. It was their first stay in Europe. Alas, the joy that lit up their faces when they first saw each other was soon replaced by deep disappointment when they realized that they could not understand each other. One had come from Tanzania, the other from Zaire. These two men who were drawn to each other by so many realities – race, cultural background, the solidarity of ex-subjects of colonialism – could relate less effectively than deaf mutes.

“For two weeks they lived together without ever being able to communicate directly. They always needed a white man fluent in both English and French to act as interpreter. Do you think they told each other the same things as if they had been able to talk alone, face to face? Both belonged to an intellectual elite. How many years had they devoted to learning the language of their former colonizers?”

Esperpenso goes on: “Dr. Piron sets out the problems facing members of any African linguistic group wishing to learn the language of any other African linguistic group.”

Piron proposes a realistic solution which includes learning Esperanto as the second language from the third grade of study in African schools. He sets forth clearly and concisely the pedagogical advantages of Esperanto and shows how its adoption as an inter-ethnic language would cause none of the problems inherent in adoption of one national language for all, whether an African or non-African national language.

SFSU ECHOES IN AUSTRIA - A German translation of David Jordan's article “Eltrovenda Trezoro en California” which appeared in *Heroldo* (20-oct) will be included in an Austrian brochure about the status of Esperanto throughout the world.

In addition, Dr. Karl Beckmann of Vienna Radio will broadcast the article early in the New Year. The Esperanto broadcasts are heard throughout Europe.

— reported by Grete Breunlich, Vienna

CHINA

Esperanto in Science and Technology Colloquium held in Huangshi, Hubei Province, China, 28-September attracted young engineers from seven provinces and the City of Shanghai.

Japanio Aktivis

GENGO (Languages), a prestigious journal which goes to over 10,000 linguists and language students, devoted all 66 pages of its October 1983 issue to 20 articles on various aspects of Esperanto by noted experts under the general title: “A Collection of Articles Introducing Esperanto.”

Yoshimi Umeda, Vice President for Asian Affairs for UEA, the international Esperanto association (Rotterdam), is responsible for this and attention to Esperanto affairs by the Japanese press. The *Asahi Shinbun* (Japan's most influential newspaper) on September 30 carried an article about Umeda's growing importance in the world Esperanto movement and mentioned his Esperanto teaching assignment in July, 1983 at San Francisco State University.

Hokkaido Shinbun, Sept. 7, carried an interview with Kimiko Kobayashi, one of the eight Japanese Esperantists who came here for advanced Esperanto studies at SFSU.

Umeda was sent by UEA to Beijing, China in November to make plans for the world Esperanto Convention invited by China for 1986. He also represented UEA and Japan at the Korean Esperanto Convention in October.

Mr. Umeda is a member of the Advisory Board for the Esperanto Convention of Pacific Rim Countries to be held at the University of Portland (Oregon) 14-19 July, 1984.

(NOTE: The ELNA Student Fund for Advanced Esperanto Studies at San Francisco State University is much indebted to Mr. Umeda for a generous gift.)

INTERNATIONAL ESPERANTO MUSEUM, Vienna –

A special collection of the Austrian National Library – is now in its 34th year. Its latest *Informilo* acknowledges receipt of Alberta Casey's cassette LP, *San Diego Vokas*; announces the new UEA Delegito, J. M. Mboge Mibele in Cameroon, Africa; and in Huhot, Inner Mongolia, 90 people attended the Esperanto course offered by the Railroad Association.

NOTO: Turnu al la UEA Jarlibro por detaloj pri IEMW kaj abono al ties *Informilo*.

LOCAL ACTIVITY

CALIFORNIA

San Diego - Esperanto and Gourmet Cooking

When Irma Kocher, teacher for the San Diego Esperanto Society, returns from foreign travels, she brings back cookbooks from the countries visited. She researches holiday customs regarding food – the result a series of exquisite dinners for San Diego Esperantists, each dinner focussing on a particular country.

Ms Kocher was featured in a full-page spread in the *La Jolla Light* November 3, complete with recipes from her latest masterpiece – a dinner of Hungarian specialties resulting from her participation in the 68th World Esperanto Convention in Budapest last summer.

Santa Barbara – The *Santa Barbara News-Press* Oct. 30 carried a letter by Dorothy Holland in which she concluded: "Politically, the universal use of Esperanto as an auxiliary language is like peace. Although it is utopian, that doesn't mean it isn't worth striving toward. For me it is enough that I have pen-pals all over the world, and friends wherever I go."

San Francisco - Santa Cruz

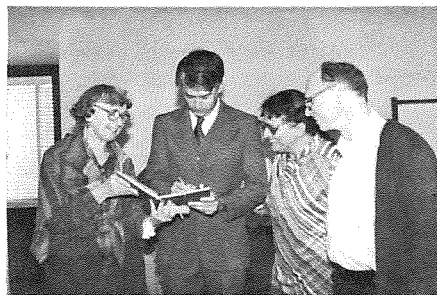
Foto 1: Leaders of the German Esperanto Youth Association were hosted in the homes of Esperantists in the Santa Cruz and San Francisco areas. Shown are 21 of them from various German cities at the October program of Northern California Esperantists at the Civic Center Library in San Francisco. Their visit was coordinated by Gregory Wasson, Director of the ELNA Central Office. John Aske arranged for their visit to the University of California-Santa Cruz.

Foto 2: Students show considerable interest in Esperanto books offered for sale.

Fotos 3 & 4: Intermission provided opportunities for getting acquainted with local Esperantists.

Foto 5: Vera Strejchkova of Prague, Czechoslovakia, chats with some of the students.

LOCAL CLUBS

San Francisco club's 1983-4 Executive Board: Cathy Schulze, secretary; Donald Harlow, president; Angela Harlow, treasurer; Kenneth Hunter, vice president.

INTERMOUNTAIN - Esperanto-Grupo Intermontara

Lando de Sorĉado (Land of Enchantment) - New Mexico. La kvara jarkunveno de Esperanto-Grupo Intermontara (EGI - Wyoming, Montana, Idaho, Utah, Colorado, Arizona, New Mexico) okazis 7-9 oktobro en Gallup NM. Partoprenantoj venis ankaŭ el Chicago kaj norda kaj suda Kalifornio. Radio-stacio KGAK tage anoncis la EGI-Konferencon.

Frederick Schoener prezidis dum viglaj diskutoj pri diversaj projektoj. Roan O. Stone (Gallup) raportis pri la centoj da Esperantistoj kiuj vizitis la Bahaan giĉeton dum la Universala Kongreso en Budapeŝt. Janet Grugos (Colorado) parolis pri siaj travivaĵoj per Esperanto en turismo.

Dimanĉ-matene la konferencanoj vizitis la Zuni-rezervejon kie Chauncey Simplicio, Guberniestro de la Zuni-"pueblo" alparolis la konferencanojn pri la triba kulturo.

La nova estraro de EGI estas: Prezidanto, Derek Roff (Albuquerque); Vicprezidanto, Charles Hall (Salt Lake City); Sekretario, Richard Culwell (Phoenix); Kasisto, Cephas O. Fort (Sun City, AZ).

EGI akceptis la inviton de Janet Brugos kiu estros la kvinan EGI-konferencon en Colorado Springs, 12-14 oktobro, 1984.

-1-

-3-

-4-

-2-

-5-

Allan Boschen, formerly an electronics instructor at Hoosac Valley High School, is now an engineer at General Electric Co., Adams MA. His display was the subject of a July 25 article in the *Berkshire Eagle*.

PACIFIC NORTHWEST

OREGON

Portland Esperanto Club's video team filmed a 10-minute program which appeared on the "public access" channel in August. It recorded the visit of the Folio Kim family with the Mikulas Nevan family in Portland. Both families have taught their young daughters Esperanto. The Nevans originally came from Czechoslovakia, and the Kims, now living in Garden Grove CA, from Korea.

MONDVIDA TAGO, a program observing the Fall Equinox, was aired in September on Portland's Liberty Cable Channel 7. Esperantists were joined by United World Federalists and others for the occasion. This quarterly event (Spring and Fall Equinoxes and Summer and Winter Solstices) are popular with Esperantists as they have no religious or political connotations and are an ideal time for reaching out to clubs in sister cities.

Eugene - a conversation group was organized by Tom Murley and Gerta Ross.

Multnomah - Senior Center class is taught by Gerry Peterson and Anne Whitteker.

Portland - the class at West Hills Unitarian Fellowship is taught by Jim Deer.

La Eta Miraklo by Tom Murley of Eugene appeared in the Dec. 1983 issue of *KRESKO*. It is a personal story which makes a fitting contribution to the Zamenhof festivities this time of year.

Portland festivities included a Potluck for the Winter Solstice Dec. 11, and St. Nicholas in the Netherlands at West Hills Unitarian Fellowship Dec. 4.

WASHINGTON

Seattle - An Esperanto class is being taught by Dr. Sidney Culbert.

Richland - Ellen Eddy, member of the ELNA Board of Directors, is the latest in the network of Apple II computer owners. This enables her to experiment with the computerized course being developed by the group at Tektronix. Her students are enthusiastic about this opportunity.

(reported in *KRESKO*, Cascade region bulletin, Dec.)

TENNESSEE

Kent Huff, ELNA student member, was the subject of an interview in a series on "Supergrads '83" by Kingsport *Times-News* Education Writer Becky Jones. A foreign language buff, Kent has studied Greek, Norwegian, German, Japanese, Russian, and Esperanto. Huff stated: "I haven't stuck with any of them long enough to be fluent except Esperanto." He is enrolled at University of Tennessee, has 16 pen-pals scattered around the world, is a language major and would like to be a UN interpreter.

UTAH

Scott Smith of Van Nuys, CA was on hand to help Charles Hall at an organizational meeting in Salt Lake City August 26th which resulted in Esperanto classes in various towns.

Charles Hall, a foreign language teacher and genealogist who uses Esperanto for international contacts, reports on the effective work of a new, local group which makes possible several new classes in the Salt Lake City area. Hall, who did his advanced Esperanto studies at San Francisco State last summer, was interviewed by *Deseret News* staffer Jerry Johnston on October 21. Classes are currently taught at Highland High School, Butler Middle School and Granite Elementary School. Beginning in January, courses will be available at University of Utah, Department of Continuing Education, Kearns High Community School, Butler Middle Community School, and Granite Elementary School.

Board members of the new Esperanto club UTEGO are: President, Charles Hall; Vice President, Wayne Illes; Secretaries, Jeanine Tew, Iole Canepari, Derena Tew; Treasurer, Gladys Tew; Librarian-Historian, Shirley Lauritzen; Publicity, Mrs. Betty Fife, Messrs. Richard Schmelling, Kim Durfey and Brad Holden.

Shirley Lauritzen arranged for Esperanto to be added to the languages used by Salt Lake City's Host International and the Visitors Center of the Church of Jesus Christ of Latter Day Saints.

The Utah Club's good work is reflected in the brisk increase in the number of inquiries about Esperanto from there directed to ELNA's Central Office.

VIRGINIA

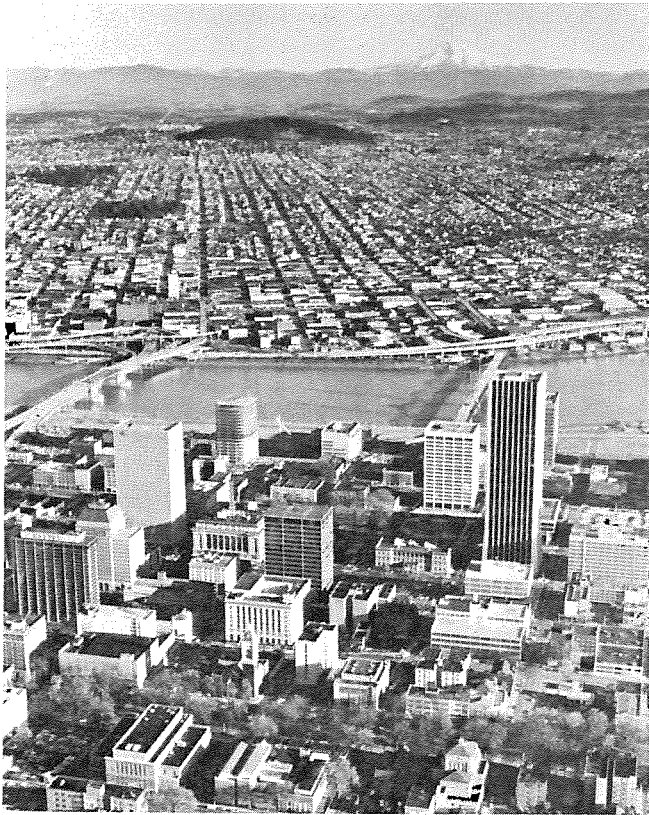
Gail Martin, teacher at Seneca Ridge Middle School, Sterling VA, reports that she has 90 very enthusiastic students of Esperanto this year. They are especially eager for international pen-pals. Graduates of Gail's earlier classes are busy making a 72-frame educational Esperanto film strip to be ready for showing late this year or early 1984.

MAINE

Kennebec Journal, August, Sept. 1 carried an interview by Kathleen Wagner with John Kailenta of Staten Island NY under the title: A Salesman Mulls Chances for Esperanto.

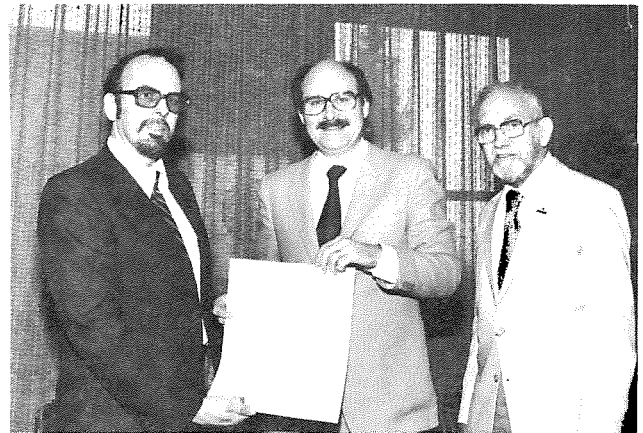
MASSACHUSETTS

M.I.T. Esperanto classes taught by Ralph Murphy resulted in an award by administrators proclaiming him "The Most Enthusiastic Teacher of the Trimester."

PORTLAND, OREGON HOSTS THE 32ND ELNA CONVENTION and the 4TH QUADRENNIAL ALL PACIFIC LANDS CONVENTION at UNIVERSITY OF PORTLAND, JULY 14-19, 1984. Mt. Hood, at 11,325 feet, Dominates the Skyline

**WORLD COMMUNICATIONS YEAR
- 1983 -
MONDA KOMUNIKA JARO**

Mayor Michael Harcourt, Vancouver, B.C. (center) presents Proclamation on Esperanto during Week of International Friendship to Wally du Temple, Chairman of the Local Committee for the World Esperanto Convention to be held in Vancouver July 21-28, 1984 as Ted Woodruff looks on. The convention theme will be: Preservation of Minority Languages: Ethnic Right or Ethnic Barrier?
(photo: Evangelos Photography)

The International Telecommunication Union, which is coordinating activities for World Communication Year 1983, lists 63 events of which 3 are Esperanto conclaves: Interkomputo 82 (Dec. 1982-Jan. 1983), Budapest; 68th World Esperanto Convention, Budapest; and the Netherlands Esperanto Convention. In all of these the theme was World Communication and the working language was Esperanto.

Similar events are scheduled in various countries. In the United States, Dr. Joan Gildemeister organized a conference on the use of modern communication tools in the schools and in international life. Held in May at Howard University under the departments of Communication, African Studies, and Education, the keynote speaker was Dr. William Solzbacher, formerly with Voice of America.

Participating were: Fadjar Soemarmo of the Indonesian Embassy and Paranginangin Remedi of the Srilanka Center for Modern Technology, who spoke about computers in education. Arnold Wallace, Director of Howard University's television station, reported about the Caribbean region. Jean Rice spoke about computer programming for evolving countries, and William Lloyd, editor of *Toward Freedom*, detailed a proposal for international discussions via radio and television satellites. The United Nations Association of Washington DC furnished refreshments.

(reported by UN kaj NI)

Attending both the ELNA convention in Portland and the UK in Vancouver? Here's good news!

Esperanto Vojaĝoservo in conjunction with ELNA's Travel Committee is arranging a train-bus itinerary for Esperantists from Portland to Vancouver departing the morning of July 20, arriving Vancouver that evening - a day early for relaxed registration at the UK. Sightseeing in Seattle enroute.

A group flight from Vancouver to San Francisco is also being arranged departing July 29.

Information on these and other travel arrangements available from: Esperanto Vojaĝoservo c/o Howard Travel, 578 Grand Avenue, Oakland CA 94610 or telephone [415] 836-1710.

ESPERANTO, ANYONE?

The medieval abbey of Mont-St. Michel, a mecca for tourists, was the scene sometime back of a perfect example of the language barrier, according to an article by Jack Schnedler of the *Chicago Sun-Times*.

A group of German tourists, frustrated by the spiel of a tour guide speaking only in French, turned to one of its members who began reading about the abbey from his German guide book. The French guide kept shushing him and the Germans angrily shushed back. Anger kept mounting and, according to Schnedler, only "a lack of weapons kept this little Franco-German cold war from turning hot."

(*San Francisco Examiner* Travel Section, Nov. 6, 1983)

TRI SEMAJNOJ EN BULGARA VILAĜETO ĈE LA INTERNACIA ESPERANTO KURSEJO

de Roy McCoy

Iom hezitas mi “recenzi” pri la Internacia Esperanto Kursejo ĉe Pisanica, Bulgario, ĉar mi ne deziras respond-econ por la vojaĝoplano de alia persono. Sed efektive mi havis unikan oportunon kontroli la lokon lastsomere, oni nun petas de mi raporton, mi ne estas rifuzemulo . . . do, jen la raporto.

Estis mi nur la dua usonano vizitinta tiun kursejon (Humphrey Tonkin aperis je la inaŭguro antaŭ tri jaroj) kaj la unua por studi oficiale. Mia pado tien estis klasika ekzemplo de unu afero sekvanta alian. Unue, mi deziris ellerni Esperanton kaj lastjare ne havis oportunon fari ion krom memstudi hejme. Pro tio mi interesiĝis pri la kursoj ĉe SFSU kaj aliĝis. La tujsekvanta ELNA kongreso, kaj poste la UK ĉe Budapeŝto, proponis oportunajn por praktiki kaj plulerni; tial mi aliĝis ankaŭ al tiuj. Sed preskaŭ tuj kiam mi atingis Budapeŝton, mi eksciis ke mi nun havas neantaŭviditan okazon por vojaĝi, eĉ vagadi, en socialistaj landoj malantaŭ la t.n. fera kurteno. Tial, kiam mi la unuan tagon troviĝis sidanta inter personoj el Pollando, Bulgario, Sovetunio ktp., mi ruze lasis onin scii ke la usonano akceptos inviton viziti tiajn landojn post la kongreso. Bulgara damo pasigis al mi noton invitantan min al la urbo Ruse, kaj poste prezentis min al la bulgara ĉefdelegito Kunĉo Vâlev, kiu invitis min viziti kaj studi ĉe la Internacia Esperanto Kursejo en sia lando. Okazos trisemajna kurso post la kongreso, li diris, kaj kiam mi kaj mia amiko Charlie Adler aŭdis la preskaŭ nekredible malaltan prezon de la kurso (po kvindek dolaroj semajne), ni ambaŭ interesiĝis. Post vizito al ekspozicio de fotoj de la kursejo, kiu okazis tiun posttagmezon ĉe la bulgara kultura centro en Budapeŝto kaj donis la impreson de la kursejo kiel luksa ripozloko, ni kune faris decidon akcepti la inviton kaj vojaĝi al Bulgario. Sed Charlie ricevis telefonvokon de sia parizana amikino, kiu ne deziris ke li amoru kun la orienteŭropaj knabinoj, kaj sekve mi veturis sola al Bulgario.

Pro atendo por vizo kaj pro postkongresa ekskurso en suda Hungario, mi estis jam malfrue kiam mi atingis Sofion; la kurso jam komenciĝis antaŭ tri tagoj. Do, mi ne volis resti longe tie, sed tuj sursaltis vagonaron – eĉ sen bileto, eĉ sen scio ĉu estis la ĝusta vagonaro aŭ ne . . . tiel la kurego. Bonŝance tiu estis la ĝusta, kaj tial mi atingis la vilaĝeton Pisanica antaŭ noktiĝo la saman tagon.

Mia unua bona impresoj pri la kursejo estis pere de tri bulgaraj junulinoj, kiuj marŝis supren kun mi disde la ŝoseo kie haltis la buso ĝis la vilaĝeto sur la monto. Komencantoj, ili jam povis paroli iomete, sed pli impresoj estis, ke ili ĉiuj povis kanti kelkajn iom ampleksajn kantojn en perfekta Esperanto. Eventuale mi lernis ke oni instruas per kantoj ĉiutage en bulgaraj E-klasoj, almenaŭ en la unuaj gradoj. Ŝajne dum la sekvantaj tagoj ĉiam aŭdiĝis la sono de kantado ŝvebanta el la fenestroj de la klasĉambroj.

Rezultis, ke estas kvar gradoj ĉe bulgara E-instruado: la unua, dua, tria, kaj instruista. (La lasta tre ofte nomiĝas la “kvara grada,” sed fakte ne ekzistas kvara grado oficiale.) Post ol mi parolis kun la ĉefoj kaj kelkaj instruistoj de la kursejo, oni metis min en la instruistan kurson, kie mi

gajnos mian “kvaran gradon,” aŭ oficialan ŝtat-aprobitan instrurajton. Tiel mi povos ne nur partopreni la superan kurson, sed ankaŭ kontroli ĉiun el la aliaj tri gradoj, pro tio ke ĉiu studanto por la instrurajto estas devigita fari provlecionon antaŭ unu el la aliaj klasoj, kaj la ceteraj anoj de la klaso devas ĉeesti kaj postkomenti la lecionojn.

Antaŭ ol mi komentos pri tiuj klasoj, eble mi devus klarigi iom la scenejon. La vilaĝeto Pisanica, situata en la distrikto Smoljan apud la suda landlimo de Bulgario, estas preskaŭ antikva loko meze de la Rodopo Montaro, nature belega regiono zorge konservita fare de la bulgara ŝtato. Abundas azenoj, kaproj, ŝafoj kaj similaj bestoj, kaj necesas hundoj por gardi ilin for de la arbaraj lupoj. La nova modo de vivo estas en la urboj, ne en la montaro, kaj (kun la ĝena escepto de tro ofte aŭdita radio apud la kursejo) la loĝantaro kondukas sin, vestas sin, kaj man-laboras same kiel multe da jaroj antaŭe. La kursejo iom similas al insulo de moderneco meze de ĉi tio. La konstruaĵo mem, farita grandparte de lokaj volontuloj, povas esti rigardata kiel superega donaco de la tiea popolo al la ligitaj aferoj de mondpaco kaj internacia lingvo. La fotoj ne mensogis: la kursejo estas diamante bela loko kaj indas viziton se nur pro tio. Ankaŭ la devizo de la kursejo ne mensogis: “Matene lerni, posttagmeze ferii” estas precize tio, kion tie oni faras. (“Nokte danci ĝis tute elĉerpita,” ili devus aldoni.)

Revenante nun al la klasoj, jen la maniero laŭ kiu la bazgrada instruisto ĝenerale gvidas ilin. Post komenca saluto kaj eble kelkaj kantoj, la instruisto resumas la antaŭan materialon kaj kontrolas la hejmtaskon per demandoj al la klasanoj. Tion farita, nova materialo estas enkondukita per propraj ekzemploj, konversacio, bildoj aŭ objektoj, kaj la teksto el la lernolibro. Unue legas tiun lastan la instruisto (la “modela legado,” kiu devas esti perfekta) kaj poste la lernantoj. Tiam ofte du aŭ tri el la lernantoj dramigas la tekston, kaj ĉiam daŭras la demandoj kaj respondoj same kiel laŭ Cseh-metodo. Post ol finiĝas la enkonduko de la nova materialo kaj la pritrakto de la teksto, la instruisto faras novan hejmtaskon el la lernolibro, kaj gvidas pli da kantoj se restas sufiĉe da tempo en la studhoro.

Se temas pri la taŭgeco de la bulgara instrumetodo el akademia vidpunkto, mi povas nek laŭdi nek kritiki. Nek laŭdi, ĉar mi persone ne favoras al la Cseh- aŭ Cseh-similaj metodoj. De Claude Piron ĉe SFSU mi unue aŭdis pri la nova “zagreba metodo” de enklasa memlernado, poste lernis pli pri tio en Budapeŝto, iris al Zagrebo post la bulgara kurso kaj tranoktis kun unu el la aŭtoroj de tiu metodo, kaj nun uzas ĝin en la klaso kiun mi gvidas, kun sukceso (mi opinias) ĝis nun. Mi tre ŝatas la elementon de libereco ĉe memlernado, kaj ne povas tute aprobi kiam oni disdonas la kursmaterialon en mezuritaj dozoj (kiel ĉe la kursejo), kvazaŭ la lernantoj ne povus mal-kovri la simplajn gramatikaĵojn de Esperanto pere de si mem kaj bona lernolibro.

(daŭras sur paĝo 8)

Sed mi povas nek kritiki – ĉar kiel oni rajtas kritiki ion ajn pri lando kiu enhavas la plej grandan aron da UEA-anoj en la mondo (ne proporcie, sed laŭnombre, kaj tio spite de la problemoj de transpagado kaj ĝenerala neričeco)? Ne eblas. Mi povas, malgraŭ tio, proponi kelkajn vortojn de avizo. Unue, tiu kiu vojaĝas sola aŭ en malgranda grupeto devus antaŭscii ke ekzistas multe da krokodiloj en la bazaj kaj mezaj gradoj (same kiel ĉe SFSU, mi emas aldoni), kaj pro tio estus pli bone se tiu ellernus Esperanton antaŭ sia vizito, por ke tiu povu konversi kun la spertaj E-istoj kaj ne estu perdita kun la bulgaraj krokodiloj.

Due, estus pli bone plani vojagon al la kursejo kiam estus grupo aŭ grupoj el aliaj landoj krom Bulgario. La kursejo ĝuste gajnas reputacion nuntempe kiel unu el la plej signifoplenaj E-lernejoj en la mondo, kaj pro tio la nombro de tiaj vizitoj certe kreskos, farante la etoson eĉ pli vigla kaj interesa. Dum mia restado, ekzemple, estis fremdlandaj vizitantoj de Francio, Rumanio, Hungario, Germanio, Ĉeĥoslovakio, Japanio, kaj – plej interese por mi – Sovetunio. La ĉiunokta diskoteko ĉe la malsupra etaĝo ŝajnis vere internacia, kaj krome okazis kelkaj diversaj internaciaj aferoj kaj festoj.

Trie, ne fidu pri miaj mallongaj kaj nesufiĉaj rimarketoj, sed esploru vi mem per skriba informpeto al la Internacia Esperanto Kursejo, Poŝtkesto 791, 1090 Sofio, Bulgario. Mi estas invitita instrui tie dum la somero de la UK ĉe Aŭgsburgo en 1985, kaj kompreneble tre plaĉus al mi vidi amerikajn geamikojn ĉe la kursejo antaŭ aŭ post la kongreso. Kion vi diras, ELNA Vojaĝoservo?

ZAMENHOFIANA

'Tis the Season...

Esperanto Celebrations all over the world occur every year in December as Esperanto-speakers observe the birthday of L. L. Zamenhof, author of Esperanto, as well as Esperanto Book Month with the giving of Esperanto books.

Esperanto literature has traditionally been the mortar which has united Esperanto culture and adepts of the international language.

We share with our readers part of a poem by the Danish poet Poul Thorsen:

Hodiaŭ
 en moment' solena,
 en lingvo Zamenhofs, pura, plena,
 facile fluas vortoj, varme, verse
 karesi noblan nomon kvazaŭ per Alta Kanto:
 Doktoro Esperanto.
 Hodiaŭ
 ritmo, rimoj kun dolĉo dance festas
 pro verko, kiu mem poemo estas.

– from Prologo en *Memorlibro
 pri la Zamenhofs Jaro 1959*

RECENZO

Senlegendiga biografio de l' iniciatinto

senlegenda biografio de l. l. Zamenhof, de Ludovikito. Kioto: Eldonis Ludovikito, 1982. 303 p. 21,5 cm. Kromkajero 1.

Tradiciaj biografioj de Zamenhof prezentas al ni homon sen homaj neperfektaĵoj. Adoremaj sekvantoj de l' Majstro rakontas lian vivon kvazaŭ religie, kun fortaj (eble senkonsciaj) paraleloj kun la vivo de Jezuo. Nia heroo estis frumatura, sciante eĉ kiel infano sian mision. Kiel plenkreskulo, li predikis en la sovaĝejo de l' mondo kaj akiris disĉiplojn kaj sekvantojn. Poste unu el liaj ĉefaj disĉiploj perfidis lin, li suferis pro l' do kaj la mondmilito, kaj mortis. Sed nun li vivas por eterne en la koroj de l' adeptoj.

Nu, Ludovikito, nereligie, emas vidi Zamenhofon iom alie. Kiel kompilanto de la konata lam Kompletigota Plena Verkaro de Zamenhof (PVZ), li eble konas Zamenhofon pli bone ol iu ajn alia vivanta Esperantisto. Kaj geniulon li vidas, sed ne sanktulo. Li eĉ sugestas ke Zamenhof, sciante ke Esperanto bezonis iun por adori, konscie aktoritis kiel simpla, bonkora modestulo. Simile, por plenumi la bezonojn de l' movado, li intence kreis aliajn heroojn, troigante iliajn laborojn per fari el ili la bezonatajn sanktulojn. La aŭtoro citas kiel ekzemplon de heroo tiel kreita Leopold Einstein, kiu mortis post fervora sed mallonga frua laboro por la movado.

Tiaj interpretoj eble ŝokos kelkajn. Sed Ludovikito ĉiam prezentas la dokumentojn, kaj sufiĉe klare distingas siajn opiniojn disde ilin. Ĉiu biografiisto nur povas diveni pri la veraj pensoj de sia subjekto, kaj la interpreto far Ludovikito estas almenaŭ freŝa kaj pensiga. Estas evidente, ke li longe strebis por kompreni la verajn pensojn kaj emociojn de homo kiun ni konas preskaŭ nur en lia publika rolo. Li identiĝas kun Zamenhof ĝis ofte skribi "mi" kiam li spriskribas la supozatajn privatajn pensojn de l' iniciatinto.

Interesa ankaŭ estas lia ekstereŭropa vidpunkto rilate la reformajn proponojn. Tre klare li montras al ni ke ĉiu t.n. reformo estis simple klopodo far okcidenteŭropanoj plisimiligi Esperanton al iliaj lingvoj. Ne temis pri ia vera plibonigo de la lingvo. Al Ludovikito estas nura sensencaĵo diri ekz. ke "kom" kaj "sik" estas pli naturecaj ol "kiel" kaj "tiel". Kontraŭe, por li, japanlingvano, la tabelvortoj estas genia eltrovo. La simpleco kaj logikeco de la lingvo donas al ĝi veran universalon, kiun la reformoj estus detruinta.

Resume, ĉi tiu volumo estas valora, detala priskribo de la vivo de l' iniciatinto. Mi ne rekomendus ĝin al komencanto pro la iom malfacila stilo kaj la ikonrompisma sinteno. Ankaŭ ĝenas la tuta manko de majuskloj, kiu kelkfoje malhelpas la komprenon, kaj la neracia, kelkfoje preskaŭ netolerebla divido de vortoj ĉe la vintroj de linioj, ekzemple fr/anclando, pr/uvi. Sed por sperta, serioza studento de Zamenhof kaj la movado, ĝi nepre havendas. La plej kompleta biografio de l' fondinto konata al mi, ĝi ankaŭ servas kiel bona enkonduko al la Plena Verkaro. Legante ĝin, mi ofte bedaŭris ke mi ne havis la PVZon ĉemane, ĉar ofte citas la aŭtoro nur parton de dokumento kaj sendas la leganton al la PVZ por la komplete teksto.

– Daniel Treesong Burke

VIRINAJ AFEROJ

Kunsido de Komitato pri Virinaj Aferoj

Kadre de la 1983a Kalifornia Konferenco de Esperanto kunsidis komitato por Virinaj Aferoj gvidata de Ellie Stein. Sub la temo "Elstaraj Virinoj en la Esperanto-movado", Roan Orloff-Stone rakontis pri mondkonataj Esperantistinoj de la Baha Kredo.

Unue, Orloff-Stone parolis pri Martha Root kiu respondecis pri instruado de Esperanto inter Oomotanoj en Japanio. Root lernis Esperanton kiel help-lingvon dum siaj vojaĝoj en sud-Ameriko. Ŝia amiko, George Winthrop Lee, prezidanto de la Boston-Esperanto-Societo, urĝis ŝin lerni la universalan lingvon. Root multe uzis la internacian lingvon en sia kampanjo por mondopaco.

Pri Lidia Zamenhof, filino de la kreinto, Orloff-Stone raportis ke tiu 9-jaraĝulo devige lernis Esperanton por partopreni la mondokongreson en Svislando. Sub la influo de Martha Root, Lidia fariĝis bahaano.

Sino Stone konatiĝis kun Lidia Zamenhof en Novjorko en 1937. Lidia pereis en nazia koncentrejo. "Ĝis la lasta spiro Lidia Zamenhof restis heroino, ĉiam pensema pri la bonfarto kaj sekureco de aliaj", rakontis Orloff-Stone.

Alia Esperantista bahaino estas Julie Regal, kiu pioniris en Nikaragvo kie antaŭ kelkaj jaroj ŝi fondis la Nikaragvan Esperanto-Ligon. Aliaj notindaj virinoj estas Agnes Alexander, kies gepatroj estis Kristanaj misiistoj en Japanio kaj Ingeborg Vigelt de Hamburg, Germanio, kiu surbendigis Bahaan literaturon en Esperanto.

Ellie Stein rakontis pri Janet de Skotte de Lima, Peruo, kiu mortis antaŭ nelonge. De Skotte pioniris en Peruo kie ŝi varbis kaj studentojn kaj instruistojn al la internacia lingvo. Alia notinda Esperantistino estas Janet Bixby, blindulino, kiu efike aktivis.

Al la demando de Stein, "Kion vi farus hodiaŭ se vi ne estus Esperantisto?" multaj vigle respondis; Roan Orloff-Stone: "Se mi ne estus en Esperantujo hodiaŭ, mi certe estus en Esperanta klaso". Peg Barkley: "Esperanto forpuŝas barilojn. Pro tio mi ne estas fremdulino kie ajn mi vagas. Sola vojaĝado ne estas komplika ĉar ĉie en la mondo mi havas geamikojn."

Charles Power: "Certe mi ne scias kie mi estus hodiaŭ se mi ne estus en Esperantujo."

Bernice Garrett: "Mi estas idealisto. Esperanto ofertas al mi la plej grandan defion de mia vivo. Mi aĉetas la tutan internan ideon."

Lucy Harmon: "Pro la vigleco de mia edzo mi kuraĝe lernis Esperanton. Certe li ofertis defion al mi kaj pro tio mi estas dankema."

Dennis Ronquillo: "Kvankam mi venas nove al Esperanto mi certe sentas, ke ĝi jam ŝanĝis la vivstaton...mi certas, ke ĝi havos grandan rolon en mia estonta vivo."

Charles Power raportis pri gvardistinoj kiuj laboras nun en multaj usonaj malliberejoj. Menciinde estis, ke tiuj havas tre bonan efikon al la malliberularo, kiu provas konduki sin pli bone kaj, precipe pli pure, regante siajn langojn en ĉeesto de gvardistinoj. Plue, li asertis, ke okazas problemoj ĉar oni supozas, ke virinoj estas pli malfortaj. Ofte estas provoj perforti kaj provoj mortigi en malliberejo, sed la ĉeesto de virino ne pligrandigas la nombron de tiaj perfortoj sed fakte malgrandigas ilin.

NOTO: Post la diskuto oni proponis, ke oni aperigu libreton pri elstaraj virinoj en Esperantujo. La ideo estas, ke ni sendu inviton pere de ELNA Novaĵletero petante, ke ĉiu klubo nomi iun en la klubo por verki biografieton pri pionirinoj kaj heroinoj en nia movado.

ANONCOJ

YOUTH NOTES - JEN again? Jon Aske invites all young people interested in joining or leadership roles in JUNULARO ESPERANTISTA DE NORDA AMERIKO to contact: Jon Aske, UC-SC, H-10 Koshland Way, Santa Cruz CA 95064.

QUESTIONS AND ANSWERS ABOUT ESPERANTO – A guide for activists available at \$1.00 from: David Wolff, 1622 Worcester Rd. #610-B, Framingham MA 01701.

UEA disponigas senpage fotokopiojn de ĉiuj artikoloj pri la Monda Komunika Jaro aperintaj en la esperantlingva gazetaro. Kontakto: UEA/Jubileja Jaro, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgium.

INTERNACIA JURA REVUO, organo de Internacia Esperanto-Asocio de Juristoj (IEAJ). Subscribe through ELNA - \$10. No. 1/1983 gives a detailed index to all previous numbers, listing 250 articles, reviews, etc. It is edited by Tom Arbo Høeg (Norway) and is published by the University Library Press, Oslo.

RIDO SANIGAS

"Kion vi opinias pri la du kandidatoj por urbestro?"
"Mi tre ĝojas, ke nur unu povas esti elektita."

Li: "Vi estas belega hodiaŭ!"

Ŝi: "Ho, vi mensogemulo!"

Li: "Ne, estas vero. Mi eĉ devis rigarde dufoje antaŭ ol mi rekonis vin."

Onidire, en certa lando la "feministoj" portas novan ĉemizon. Bruste legeblas: "Virino bezonas viron..." kaj surdorse, "...kiel fiŝo biciklon."

VOLAS KORESPONDI

VOLAS KORESPONDI

Argentina:

Carlos A. Cardinale, Vuelta de Obligado 2937, Pergamino, BsAs, Argentina

Brazil:

Alexandre Miguel Carneiro, Rua Clemente Ferreira, No. 61, Apt. 904, Canela-Salvador, Bahia 40000 Brazil. junulo

China:

Esperanto-Klaso c/o S-ino Ŝijimin, Changsha lu 149-30, Shanghai, P.R. China

Czechoslovakia:

Josef Kožišek, Žižkova ul. 44, 586 01 Jihlava 1. pm
Anna Vostřelová, 533 71 Dolní Rožňava 124. 30-jara teknika kontrolistino.

France:

Michel Bauret, 17 rue Utrillo, F-33140 Villenave d'Ornon.

Germany:

Grmana Esperantista Junularo, Postfach 10 14 22, D-2000 Hamburg 1, F.R. Germany.

Henrick Marschner, Kirchgasse 6, DDR-8703 Bernstadt, East Germany. 32j, filatelio, fotografio.

Hungary:

F-ino Foö Tünde, Bakonszeg, Sallai u. 15, H4164. 13j, pŝt.

Klára Katona, Németvögyi ut.57/59, Budapest H-1124. studentino; pedagogio, psikologio, filozofio.

Andrea Kövesdi, Baross u. 1, Budapest 1203. 8th grader.

Iran:

S-ro Aziz Rezazadeh, Ketab Ferushiye Mirzakhari, Bonan Azarbayan, Iran. junulo serĉas amikan kores.

F-ino Ferešte Tavomi, 20 KH 8 KH Farrokhi Yazoi, Negarestan 8, KH Pasdaran, Fereshhte, Tehran 16.

Japan:

Entrepreno Verda Stelo, Unryu bldg. W-1202, Sinsakae 2-1-9, Naka-ku, Nagoya 460 Japan.

Osaka Esperanto-Societo, 2-4-14 Namba, Minami-ku, Osaka 542.

Korea:

S-ro SO Mjongsu kaj S-ro Tigro ĜU, CPO-kesto 3047, Seoul 100.

Netherlands:

S-ino Evelyn Kappers, Jasmijnlaan 163, NL-7101 ZJ Winterswijk, Netherlands.

Poland:

Anna Lenandowska, 02-435, ul. Kolanana 813, Warsaw 122.

Spain:

R. Jesus Gimez, Lavina, 1/ Abaoia No. 1, Luna (Zaragoza), Spain. 11j, 16j junuloj.

USA:

Daniel Zajac, PO Box 3054, Munster IN 46321.

ESPERANTO IN THE NEWS

Esperanto Easy to Learn, Hard to Accept was the title of an Associated Press article by Robert Wielaard in the *Los Angeles Times* December 1. Dated in Brussels, it dealt with the language problems of the European Common Market. In 1982, the 10-nation economic community spent \$400 million interpreting and translating Danish, Dutch, English, French, German, Italian, and Greek. The problems will grow in a few years when Spanish and Portuguese join the list.

Gregoire Maertens of the Belgian Finance Ministry said he sees a future for Esperanto. "Language specialists say it will take 50 years before a computer can translate texts from one ethnic language into another. For Esperanto, they say that day is 10 years away."

The Berkshire (MA) section news of the Institute of Electrical and Electronics Engineers, August, offered an Esperanto course for interested members. A position paper on Esperanto was provided by ELNA member Allan Boschen, who is also a member of IEEE.

Scituate (MA) *Mariner*, Sept. 29 featured an interview with handsome Gil Wilder. Gil and his brother Malcolm were popular participants in last summer's Esperanto courses at San Francisco State University. Gil is now offering classes in his home town.

Ludwig's Language was the title of a delightful story about Esperanto written by Janet Bixby of Chicago. The story appeared in the Baha'i children's magazine *Brilliant Star*.

Knoxville TN *News-Sentinel* on September 24 carried a letter by student Kent Huff in which he pointed out the practical advantages of Esperanto for people seeking pen-pals throughout the world. His letter mentioned the free Postal Course and the ELNA address, thus bringing numerous postal students from the Knoxville area.

Gallup NM *Independent*, September 29 and the Springfield IL *State Journal-Register* September 28 featured the interview by Robert Wielaard with Gregoire Maertens of the Belgian Finance Ministry.

Esperanto at the White House? In the recent TV series "The Kennedys", President Kennedy was discussing household expenses with Jacqueline. When he advised cutting down by not serving so many french wines, Jackie asked: "What do you suggest - Irish wines and menus in Esperanto?"

Gratulojn al JOSEPH A. ENZERRA, Pittsburgh PA pro sukcesa finstudo de la Baza Koresponda Kurso.

ANTAŬKONGRESO EN MONTREALO. Por detaloj pri turisma semajno, 14-20 julio 1984, skribu al Louise Labelle, 10617 Oscar, Montreal, Québec, Canada H1H 5J8.

ESPERANTO LEAGUE FOR NORTH AMERICA – BOX 1129, EL CERRITO, CA 94530

Enclosed is \$ _____ for new renewal membership in ELNA for the year 1984
 Enclosed is \$ _____ as my tax-deductible donation to ELNA.

NAME _____ Name and address of each new member published
 in ELNA Newsletter and next edition of the
 ADDRESS _____ ELNA Adresaro unless member indicates otherwise.
 CITY, STATE, ZIP _____

Check correct category: Regular (\$25) Family (\$37.50) Youth (18 or under) (\$12.50)
 Student (full-time, 25 or under) (\$12.50) Senior (65 or over) (\$15.00) Sustaining (\$50) Life (\$500)

DATE OF BIRTH (If applying for Youth, Student, or Senior Membership) _____

Telephone Number: Area Code [] _____ Radio Call Sign _____
 May we publish your telephone number in the ELNA Adresaro? _____ May we publish your address? _____

YES, THAT'S STEVE ALLEN ON THE COVER...

COMPLETE WITH LAUREL WREATH, as he will appear in the first professional half-hour TV film to be shown in the United States about Esperanto. The wreath? Well, Mr. Allen actually declaims a bit of Shakespeare from Julius Caesar!

The program introduces Zamenhof, his dream, and what is becoming of it today. It makes clear that Esperanto is a neutral "bridge" language, not intended to replace any national tongue, but which can in fact help to preserve the languages and cultures of others.

It pictures the delights that Esperantists find in travel, study, and get-togethers with other Esperantists all over the world.

It demonstrates Esperanto's simplicity and beauty, points out the vast body of literature available in Esperanto, and—most important of all—shows how one can obtain more information on Esperanto from the Esperanto League's Central Office.

A particularly important point is made at the close of the program, when Steve Allen and Bill Harmon bid each other farewell and shake hands. Bill points out that shaking hands is a way of reaching out and meeting in the middle - which is what Esperanto is really all about.

The filming of the major portion involving Mr. Allen has been completed, and now some "set shots" remain to be made, slides organized, music chosen; and the complex job of editing everything into a smooth final tape must be done. Professional TV editor Judy Montell, who has been involved from the start and who directed the Allen-Harmon sequence, is very enthusiastic about the project. All that remains needed to enable completion of the tape is money.

The first appeal for donations raised just over \$4000 by mid-December. At least \$8000 more is needed - but we are more than a third of the way toward the goal.

When you see the finished broadcast on your own TV screen at home, and are aware that millions of Americans are finally going to learn that the International Language is alive and well and available for the asking, you will be proud to be able to say that YOU played a part in this important step in ELNA's history.

As Bill says on camera: "...after almost a hundred years of development and use, the roots of Esperanto are strong and deep...now is the time for it to bloom." Please help to make it bloom here in the United States—in vivid color on TV screens in millions of living rooms across our country! Send whatever you can to ELNA, Box 1129, El Cerrito CA 94530. Indicate that your donation is for the "TV Fund." All donations are tax-deductible. You may also donate by using your MasterCard or Visa credit card by telephone if you wish. Call [415] 653-0998 during the working day or [415] 524-8261 evenings or weekends.

OFICISTOJ DE ELNA:

Prezidanto: Thomas A. Goldman
Vicprezidanto: Ellie Stain
Kasisto: John B. Massey
Sekretario: Donald J. Harlow
Estraranoj: James Cool, Ellen Eddy, Thomas Goodman, William R. Harmon, Charles Power, David Richardson, William Schulze, Virginia Stewart, Chris Warnken.

KOMITATOJ KAJ KOMISIITOJ DE ELNA:

Komisiito por Centra Officejo: William R. Harmon
Direktoro de la Centra Officejo: Gregory Wasson
Komisiito por Informado: Ralph Murphy
Komisiito por Jubilea Jaro 1987: Conrad Fisher
Komisiito por Junularaj Aferoj: James Cool
Komisiito por Olimpikoj 1984: Bernice Garrett
Komisiito por Parlamentaj Aferoj: Joan Gildemeister
Komisiito por Sonbenda Servo: H. K. VerPloeg
Komisiito por Testamentaj Aferoj: John Massey
Komisiito por Virinaj Aferoj: Ellie Stein
Komisiito por Vojaĝaferoj: Lucille C. Harmon

c/o Howard Travel, 578 Grand Ave.
 Oakland, CA 94610. Tel.: [415] 836-1710

Komitato pri Scienco kaj Tekniko: Estro Kent Jones
Komitato pri UN-Aferoj: Julius Manson, Mark Starr
Redaktoro de ELNA NEWSLETTER: Catherine Schulze

**December is Esperanto Book Month
 The ELNA BOOK CATALOGUE
 provides a source for gift-giving.**

ELNA NEWSLETTER

Volume 19, No. 6

ISSN 0030-5065

Esperanto League for North America, Inc.

P.O. Box 1129, El Cerrito CA 94530

Telephone [415] 653-0998

Editor: Catherine L. Schulze

Back issues available for promotional use.

November-December 1983

Esperanto League for North America, Inc.

P.O. Box 1129
El Cerrito, CA 94530
Usono/USA

Nonprofit Organization
U.S. POSTAGE

PAID

Berkeley, CA
Permit No. 330

NEWS — PLEASE EXPEDITE

Address Correction Requested
Return Postage Guaranteed

ESPERANTO CALENDAR 1983-1984

13-15 April	19th California Esperanto Conference (TKEK) Yosemite Institute, San Francisco
24 June - 13 July	San Francisco State University Esperanto Summer Sessions
14-19 July	32nd ELNA Convention, University of Portland, Oregon
14-19 July	3rd ALL-PACIFIC LANDS Convention, University of Portland, Oregon
21-28 July	69th WORLD CONVENTION OF ESPERANTO, University of British Columbia, Vancouver B.C.
12-14 October	EGI (Intermountain Esperanto Conference), Colorado Springs CO

1984 TARIFF FOR UEA DUES:

Member-Subscriber (MA)	30.00
Member-Yearbook (MJ)	12.00
Societo Zamenhof (additional)	60.00
Subscription only to <i>Esperanto</i>	18.00
Subscription only to <i>Kontakto</i>	9.00
Life Membership in UEA	750.00

Send payments for UEA memberships or subscriptions to UEA, Box 1129, El Cerrito CA 94530. You may include UEA memberships or subscriptions with ELNA membership dues or book orders.

IMPORTANT NOTICE:

Membership dues, book purchases, or donations to ELNA may be made by MasterCard or Visa. BUT PLEASE NOTE that while ELNA accepts all dues, payments or donations to UEA as the U.S. Representative of UEA, NO payments to UEA may be accepted by credit card. When payments to UEA are made through ELNA, do NOT add the 6.5 guilder "check charge" imposed by UEA. If you are paying a UEA bill given in Dutch Guilders, compute the dollar equivalent at 35 U.S. cents per Guilder. Any credit for difference in exchange rate at time of payment will be refunded to you by ELNA. Direktoro, ELNA CO

ELNA DUES FOR 1984

Individual Member	\$25.00
Family Membership	37.50
Youth Member (under 18 years)	12.50
Student Member (under 25 years)	12.50
Senior Member (65 or over)	15.00
Supporting Member	50.00
Life Membership	500.00

HEROLDO DE ESPERANTO - Independent newspaper in Esperanto. 17 issues yearly; news, views, reviews, poetry, humor, calendar of events, science.

1984 Subscription Prices:

SURFACE MAIL	13.00
VIA AIRMAIL	16.00

NOTE: A free copy of *Heroldo* will be sent to anyone requesting it in Esperanto from: Heroldo, Calle de Jaun Ramon Jimenez 28, 6ª A, Madrid 16, Spain.

ABONU AŬ REABONU

La Ĉinan Monatan Gazeton en Esperanto

EL POPOLA ĈINIO

Twelve thick issues a year via Airmail, each with three large color sections. EPC contains material about the People's Republic of China, the national Esperanto movement, and on the international Esperanto movement as well.

1 Year	\$6.00
2 Years	\$10.00
3 Years	\$14.00

El Popola Ĉinio is one of the most outstanding Esperanto publications in the world. Look it over and you'll agree!

Subscribe through your local agent:

ELNA CENTRAL OFFICE
BOX 1129
EL CERRITO, CA 94530